

detsamma sann kristendom och civilisation, hvarföre äfven de i sådant
 afseende af såväl Regeringar som enskilde på olika tider gjorda
 mångahanda försöken i allmänhet aflupit fruktlöse. Deremot hafva
 Zigenarene, efter hvad erfarenheten här i landet gifvit vid handen, från
 sina tillfälliga vistelseorter, såsnart dessa blifvit mera odlade och
 bebodde, dragit sig tillbaka till de glesare befolkade trakterne och
 antagligen äfven till någon del bosatt sig och blandats med den öfriga
 befolkningen. I sagde aflägsnare trakter hafva invånarene visserligen
 någon gång af dem lidit öfvervåld, och ofog, utan att detta förhållande
 10 likväl borde anses för den allmänna säkerheten innefatta någon större
 våda, än att densamma i de flesta fall kunde med till buds stående utvägar
 afböjas. Att under sådana omständigheter företrädesvis å en för
 bättringsförsök så oåtkomlig folkstam, hvilken under tidernas längd,
 oaktadt deremot ställde förbud, lyckats att hit intränga, möjligen
 förgäfves uppoffra nog betydligt af landets för så många andra mera
 fruktbringande ändamål behöflige medel, fann Senatorn sig icke böra
 underdånigst tillstyrka, helst det också af landets egen och egentliga
 20 befolkning ännu återstår en talrik folkklass, som är i saknad af bildning
 och stadig bergning, och för hvilken statens krafter och tillgångar främst
 böra och med säker utsigt till framgång kunna tagas i anspråk. Lika
 med Prestaståndet trodde äfven Senatorn, att alla mera genomgripande
 stränghetsåtgärder med Zigenarene skulle aflöpa utan åsyftad verkan,
 samt att enda möjligheten till ernående af målet måste sökas uti deras
 sanna omvändelse till kristendomen, hvilken nu af flertalet bland dem
 väl i yttre måtto men ej i verkligheten omfattas, ehuru Senatorn ansåg
 att bemödandena härutinnan skola vinna fullständigare framgång
 endast efterhand och i den mon de finna sig omslutna af en idog och
 civiliserad befolkning. Senatorn vågade derföre i underdånighet förorda,
 att Prestaståndets petition och Generalguvernörens framställning
 30 åtminstone tillsvidare ej måtte föranleda till annan åtgärd än att åt
 landets presterskap öfverlemnades att, enhvar inom sin krets, efter
 förmåga söka genom andets makt öfvertyga Zigenarene om den kristna
 religionens sanningar äfvensom att vederbörande Guvernörer anbe-
 falldes att noggrant och utan eftergift å de Zigenare, hvilka föra ett
 kringstrykande och lastfullt lefverne, tillempa stadgandet uti §.24 af
 nådiga förordningen den 23. Januari 1865, angående försvarslöse
 personer och deras behandling, så att de måtte tvingas att småningom
 öfvergifva sina förderfliga vanor samt antaga fasta boningsplatsen och
 40 lofliga näringsfång, hvarigenom äfven den uppvexande generationens
 uppfostran till nyttiga medborgare i framtiden kan emotses. Och torde
 derest Hans Kejslerliga Majestät i nåder bifölle denna Senatorns
 underdåniga hemställan, det få å Kejslerliga Senaten ankomma att deraf
 föranledda nödiga åtgärder vidtaga.

586 N. ADLERBERG – J. V. SNELLMAN 4. V 1866
Senatens arkiv

50 S:t Petersburg den 22 April/4 Maj 1866

Öfversättning
Confidentielt.

Till Chefen för första afdelningen af Finances Expeditionen i Kejslerliga Senaten för Finland, Herr Senatorn Snellman.

De finska marksedlarne, hvilka för tillfället äro i omlopp jemväl inom några till Finland angränsande ryska provinser, hafva ådragit sig den ryska publikens uppmärksamhet derigenom, att det å dem anbragta ryska riksvapnet är otydligt, på några sedlar tillochmed nästan osynligt. Detta har gifvit anledning till särskilda obehagliga (oförmonliga) omdömen om Finland.

Herr Minister Statssekreteraren för Storfurstendömet Finland, som åtnjutit Nåden att härom få inhemta Hans Kejslerliga Majestäts mening, har vändt sig till min företrädare i Embetet med en anhållan om åtgärd derhän att, i afseende å undanröjdande af anledningen till
10
slika tolkningar, alla framdeles utgifvande marksedlar måtte förseas med Kejslerliga Ryska riksvapnet jemte Finlands vapen uti hjertskölden, utfördt i tydligt färgtryck.

Underrättad om ofvanberörde förhållande anhåller jag att Herr Senatorn wille vidtaga den på Herr Senatorn ankommande åtgärd, hvarmedelst änsagde olägenhet kunde så fort sig göra låter afhjelpas.

(Undertecknad) General Adjutant: Grefve Adlerberg III.

Öfversättningens riktighet bestyrker:

20

ex officio
Robert Örn.

587 S. H. ANTELL – J. V. SNELLMAN 5.V 1866
HUB, JVS handskriftssamling

Gamle Vän och Broder!

30 Ditt senaste vänliga bref erhöil jag, troligen samma dag, du emottog mitt af den 7:de April, och jag tackar dig varmt för detsamma.

Jag har, alltsen min hemkomst ifrån S:t Petersburg, varit ganska skral så till kropp som själ. De verkliga storartade bekymmer och sorger af mångfaldigt slag, som länets beklagansvärda ställning beredt och fortfarande bereder mig, förfela ej att tära på mina lifskrafter. Men icke vill jag klaga deröfver – och icke bör jag heller göra det; tvärtom, jag är nöjd och lycklig om jag kunnat uträtta något. Jag gör ju endast min pligt. Också Du, min gamle vän, dansar ingalunda på rosor. Ofta – ja mer än ofta – tänker jag på dig och din onämbart svåra ställning
40 i dessa bekymmerfulla tider. Jag kan fullt ut uppskatta den börda du bär, om jag antar att *min* utgör en åttendedel deraf. Men jag vet också, att du, hvarje afton, kan luta ditt trötta, hufvud till hvila i lugnt medvetande att hafva gjort allt, hvad i din förmåga och goda vilja stått för att befrämja ett älskadt fäderneslands bästa och väl. Man förstår det måhända ej *nu*, eller rättare: man *vill* ej erkänna det; men det kommer en tid, då man *skall* och *måste* göra det. Ja, säg mig min broder, hvarifrån kommer denna förskräckliga afund som rider och anfäktar oss stackars fattiga finnar? Det är icke brödbiten allenast – jag förstår nu, sen jag sett dessa hungrande varelser med sine giriga blickar
50 att man kan afundas sin nästan densamma – det är icke heller denna lumpna bandstump och dessa miserabla yttre företrädesrättigheter vi afundas hos hvarandra, – nej, vi kunna ju ej fördraga hvarandra om någon utmärker sig genom större flit, arbetsamhet och omtanke; en lycklig tanke, en lycklig idee försätter kamraten i harnesk och stör det goda förhållandet vännar emellan. Ja, säg mig du, som tänkt mycket